Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

10. rujna 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Damping – Antidampinška pristojba uvedena na uvoz keramičkih pločica podrijetlom iz Kine – Provedbena uredba (EU) br. 917/2011 – Valjanost – Uredba (EZ) br. 1225/2009 – Članak 2. stavak 7. točka (a) – Uobičajena vrijednost – Utvrđivanje na temelju cijene u trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva – Odabir primjerene treće zemlje – Obveza primjene dužne pažnje – Pravo na obranu – Obveza obrazlaganja – Odabir uzoraka“

U predmetu C-687/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Finanzgericht München (Njemačka), odlukom od 24. listopada 2013., koju je Sud zaprimio 30. prosinca 2013., u postupku

**Fliesen-Zentrum Deutschland GmbH**

protiv

**Hauptzollamt Regensburg,**

SUD (treće vijeće),

u sastavu: M. Ilešič, predsjednik vijeća, A. Ó Caoimh (izvjestitelj), C. Toader, E. Jarašiūnas i C. G. Fernlund, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: K. Malacek, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 3. prosinca 2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Fliesen-Zentrum Deutschland GmbH, B. Enders, *Rechtsanwalt*,

— za Vijeće Europske unije, S. Boelaert, u svojstvu agenta, uz asistenciju R. Bierwagena, *Rechtsanwalt*,

— za Europsku komisiju, M. França, T. Maxian Rusche i R. Sauer, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 21. svibnja 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

**Presudu**

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na valjanost Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 917/2011 od 12. rujna 2011. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz keramičkih pločica podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 238, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 119., str. 247.).

2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između društva Fliesen-Zentrum Deutschland GmbH (u daljnjem tekstu: Fliesen-Zentrum) i Hauptzollamta Regensburg (glavnog carinskog ureda u Regensburgu, u daljnjem tekstu: Hauptzollamt) jer je potonji naložio plaćanje antidampinške pristojbe na uvoz spomenutog društva keramičkih pločica podrijetlom iz Kine.

## Pravni okvir Unije

*Osnovna uredba*

3 Uredba Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL L 343, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 30., str. 202., u daljnjem tekstu: Osnovna uredba) u članku 1. stavku 1. predviđa da se „[a]ntidampinška pristojba može primijeniti na svaki proizvod po dampinškim cijenama, a puštanje kojeg u slobodan promet u [Zajednici] nanosi štetu“.

4 Članak 2. te uredbe, naslovljen „Utvrđivanje dampinga“, u stavcima 1. do 6. predviđa pravila koja se odnose na to utvrđivanje u slučaju uvoza iz trećih zemalja tržišnoga gospodarstva. Stavkom 1. tog članka određeno je:

„Uobičajena vrijednost obično se temelji na cijenama, koje su nezavisni kupci platili ili plaćaju, u uobičajenom tijeku trgovine, u zemlji izvoznici.

Međutim, ako izvoznik u zemlji izvoznici ne proizvodi ili ne prodaje istovjetan proizvod, uobičajena vrijednost može se utvrditi na temelju cijena drugih prodavatelja ili proizvođača.

[…]“

5 Članak 2. stavak 7. točka (a) navedene uredbe glasi kako slijedi:

„U slučaju uvoza iz zemalja bez tržišnoga gospodarstva uobičajena vrijednost određuje se na temelju cijene ili izračunane vrijednosti u nekoj trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva, odnosno cijene iz takve treće zemlje u druge zemlje, uključujući [Zajednicu], odnosno ako to nije moguće, na nekoj drugoj razumnoj osnovi, uključujući stvarno plaćenu ili naplativu cijenu u [Zajednici] za istovjetan proizvod, odgovarajuće prilagođenu, ako je potrebno, kako bi uključivala razumnu profitnu maržu.

Odgovarajuća treća zemlja tržišnoga gospodarstva odabire se na razuman način, pri čemu se u obzir uzimaju svi pouzdani podaci dostupni u trenutku odabira. Vodi se računa i o rokovima; ako je moguće, koristi se treća zemlja tržišnoga gospodarstva nad kojom se provodi isti ispitni postupak.

[…]“

6 Članak 2. stavak 10. Osnovne uredbe glasi kako slijedi:

„Izvozna cijena i uobičajena vrijednost uspoređuju se primjereno. Usporedba se provodi na istoj razini trgovine i obuhvaća prodaje, što je moguće u bližem vremenu, pri čemu se u obzir uzimaju druge razlike koje utječu na usporedivost cijena. Ako uobičajena vrijednost i utvrđena izvozna cijena nisu usporedive, provode se odgovarajuće prilagodbe za svaki pojedini slučaj, a s obzirom na razlike među čimbenicima za koje se tvrdi, i dokazano je, da utječu na cijene i usporedivost cijena […]“

7 Članak 3. te uredbe, naslovljen „Utvrđivanje štete“, u stavcima 2. i 3. predviđa:

„2. Šteta se utvrđuje na temelju pozitivnih dokaza i obuhvaća objektivno ispitivanje:

(a) obujma dampinškog uvoza i učinka dampinškog uvoza na cijene istovjetnih proizvoda na tržištu [Zajednice];

(b) posljedični utjecaj dampinškog uvoza na proizvodnju [Zajednice].

3. S obzirom na obujam dampinškog uvoza, razmatra se je li došlo do značajnog porasta dampinškog uvoza, u apsolutnom iznosu ili relativno u odnosu na proizvodnju ili potrošnju u [Zajednici]. U vezi s učinkom dampinškog uvoza na cijene, razmatra se je li dampinškim uvozom došlo do značajnog sniženja cijene u usporedbi s cijenom istovjetnog proizvoda proizvodnje [Zajednice], odnosno je li takav uvoz na drugi način utjecao na sniženje cijene u velikoj mjeri, odnosno spriječio rast cijene u velikoj mjeri, a do kojega bi inače došlo. Jedan ili nekoliko navedenih čimbenika ne moraju nužno biti odlučujući.“

8 Članak 9. stavak 4. Osnovne uredbe propisuje:

„Ako činjenice, kako su konačno utvrđene, dokazuju postojanje dampinga i dampingom nanesene štete, i ako je potrebno djelovati kako bi se zaštitili interesi [Zajednice] […], Vijeće, […], uvodi konačnu antidampinšku pristojbu. Iznos antidampinške pristojbe ne prelazi utvrđeni iznos utvrđene dampinške marže, a manji je od marže ako je taj manji iznos dostatan za uklanjanje štete za proizvodnju [Zajednice].“

9 Članak 17. Osnovne uredbe, naslovljen „Odabir uzorka“, u stavku 1. predviđa da, „[u] slučajevima kada je broj podnositelja zahtjeva, izvoznika ili uvoznika, vrsta proizvoda ili transakcija velik, ispitni postupak može se ograničiti na razuman broj stranaka, proizvoda ili transakcija korištenjem statistički valjanih uzoraka na temelju raspoloživih podataka u vrijeme odabira ili na najveći reprezentativni obujam proizvodnje, prodaje ili izvoza koji se razumno može ispitati u raspoloživom razdoblju“.

10 Stavkom 2. tog članka određeno je da „Komisija odabire stranke, vrstu proizvoda ili transakcija prema ovom članku, iako se prednost daje odabiru uzorka u savjetovanju s, i uz pristanak, dotičnih stranaka […]“.

11 Stavci 1. i 5. članka 18. Osnovne uredbe glase:

„1. U slučajevima u kojima zainteresirana stranka odbija pristup ili na neki drugi način ne pruža potrebne podatke u rokovima iz ove Uredbe, ili ako znatno ometa ispitni postupak, privremeni ili konačni nalazi, pozitivni ili negativni, mogu se donijeti na temelju raspoloživih podataka. Ako se utvrdi da je zainteresirana stranka dostavila lažne ili obmanjujuće podatke, podaci se zanemaruju, a mogu se koristiti raspoloživi podaci. Zainteresiranim strankama trebaju biti jasne posljedice nesuradnje.

[…]

5. Ako se razmatranja, uključujući i ona o uobičajenoj vrijednosti, temelje na odredbama stavka 1., uključujući podatke dostavljene u zahtjevu, oni se, ako je primjenjivo i s obzirom na rokove ispitnog postupka, provjeravaju usporedbom s raspoloživim podacima iz drugih neovisnih izvora, kao što su na primjer, cjenici, službene statistike o uvozu i carinskim povratima, kao i podaci primljeni od drugih zainteresiranih stranaka tijekom ispitnog postupka.

Podaci mogu uključivati odgovarajuće podatke vezane uz svjetsko tržište ili druga reprezentativna tržišta, ako je potrebno.“

12 Člankom 20. stavkom 4. spomenute uredbe, koji se odnosi na zahtjev stranaka za podacima, predviđeno je:

„Konačna objava daje se u pisanom obliku. Objavljuje se vodeći računa o zaštiti povjerljivih podataka, u najkraćem roku, i uobičajeno, ne dulje od mjesec dana prije konačne odluke ili podnošenja prijedloga Komisije za konačnu mjeru prema članku 9. Ako Komisija ne može objaviti određene činjenice ili razmatranja u to vrijeme, objavljuje ih najranije moguće nakon tog roka. Objava ne isključuje niti jednu naknadnu odluku koju mogu donijeti Komisija ili Vijeće, ali ako je odluka utemeljena na različitim činjenicama ili razmatranjima, one se objavljuju što je ranije moguće“.

*Privremena uredba*

13 Dana 16. ožujka 2011. Komisija je donijela Uredbu (EU) br. 258/11 o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz keramičkih pločica podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 70, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 56., str. 268., u daljnjem tekstu: Privremena uredba).

14 Dio A te uredbe sadržavao je točku 2., u kojoj je bila riječ o strankama na koje se odnosi postupak. Uvodna izjava 4. te točke 2. glasila je: „[k]ako bi se Komisiji omogućilo odlučivanje o tome treba li provesti odabir uzoraka ili ne te, ako da, sam odabir uzoraka, svi poznati proizvođači izvoznici u NRK-u, uvoznici i proizvođači iz Unije zamoljeni su da se jave Komisiji i dostave, kako je navedeno u obavijesti o pokretanju postupka, osnovne podatke o svojim aktivnostima povezanim s dotičnim proizvodom tijekom razdoblja od 1. travnja 2009. do 1. ožujka 2010.“.

15 Točka 2.1. tog dijela odnosila se na kineske proizvođače izvoznike u uzorku. Uvodna izjava 6. te točke glasila je kako slijedi:

„U skladu s člankom 17. stavkom 1. Osnovne uredbe Komisija odabrala je uzorak proizvođača izvoznika na temelju najvećeg reprezentativnog obujma izvoza dotičnog proizvoda u Uniju koji je bilo moguće objektivno ispitati u raspoloživom roku. Odabrani uzorak sastojao se od tri skupine od 10 pojedinačnih proizvođača koji su činili 14,4% ukupnog obujma izvoza iz Kine u Uniju i 31,3% ukupnog volumena izvoznika koji surađuju tijekom RIP-a. U skladu s člankom 17. stavkom 2. Osnovne uredbe o odabiru uzorka savjetovalo se s dotičnim strankama i kineskim tijelima. Zaprimljeni su brojni komentari u vezi predloženog uzorka. Komentari koji su se smatrali primjerenima uzeti su u obzir prilikom odabira konačnog uzorka.“

16 Točka 2.2. spomenutog dijela A, koja se odnosila na odabir uzoraka proizvođača iz Unije, sadržavala je uvodne izjave 7. do 14. Privremene uredbe. Uvodne izjave 7. do 9. te 11. do 13. glasile su:

„(7) […], Komisija je […] dobila podatke od 73 proizvođača iz Unije.

(8) Prilikom odabira uzoraka u obzir je uzeta velika rascjepkanost sektora keramičkih pločica. Kako bi se osiguralo da rezultati velikih trgovačkih društava ne dominiraju u analizi štete, nego da je stanje malih trgovačkih društava, koja zajedno čine najveći udio proizvodnje Unije, ispravno navedeno, smatralo se da svi segmenti, odnosno mala, srednja i velika trgovačka društva, trebaju biti zastupljeni u uzorku.

(9) Tri segmenta razlikuju se na temelju obujma godišnje proizvodnje:

[…]

[…]

(11) Deset trgovačkih društava odabrano je za uzorak. Ista su najveća u svakom od tri segmenta uzimajući u obzir prodaju, proizvodnju i zemljopisni položaj. Jedno trgovačko društvo pripada segmentu velikih trgovačkih društava, četiri segmentu srednjih i pet segmentu malih trgovačkih društava. Odabrana trgovačka društva nalaze se u šest država članica (Italiji, Španjolskoj, Poljskoj Portugalu, Njemačkoj i Francuskoj) te zajedno čine više od 90% ukupne proizvodnje Unije. Navedeni je uzorak predstavljao 24% ukupne proizvodnje proizvođača koji surađuju te 7% ukupne proizvodnje Unije.

(12) Tijekom ispitnog postupka jedno je trgovačko društvo u uzorku iz Poljske odlučilo prekinuti suradnju u ispitnom postupku. Komisija nije mogla pridobiti na suradnju ni jednog drugog proizvođača sa sjedištem u Poljskoj.

(13) Ne dovodeći u pitanje povlačenje poljskog proizvođača, reprezentativnost je uzorka ostala velika prema svim kriterijima navedenima u uvodnim izjavama 8. i 10. Stoga je odlučeno da se postupak može nastaviti s uzorkom od devet proizvođača iz pet država članica.“

17 Uvodne izjave 46. do 54. Privremene uredbe odnosile su se na odabir Sjedinjenih Američkih Država (u daljnjem tekstu: Sjedinjene Države) kao analogne zemlje, u skladu s člankom 2. stavkom 7. Osnovne uredbe, i glasile su kako slijedi:

„(46) U obavijesti o pokretanju postupka Komisija je navela da namjerava koristiti SAD kao primjerenu analognu zemlju za potrebe utvrđivanja uobičajene vrijednosti za Kinu te pozvala zainteresirane stranke da iznesu svoje komentare.

(47) Zaprimljeni su brojni komentari, a nekoliko je zemalja predloženo za drugu mogućnost, točnije Brazil, Turska, Nigerija, Tajland i na kraju Indonezija.

(48) Komisija je zato odlučila zatražiti od svih poznatih proizvođača u navedenim zemljama, uključujući SAD, da surađuju. Međutim, samo su dvojica proizvođača dotičnog proizvoda u SAD-u odgovorila na upitnike. Tajlandski je proizvođač također dostavio nepotpuni odgovor na upitnik, a njegov opseg proizvoda ionako nije bio u potpunosti usporediv s kineskim proizvođačima koji surađuju.

(49) Ispitni je postupak pokazao da je SAD konkurentno tržište za dotični proizvod. Nekoliko je proizvođača bilo aktivno na američkom domaćem tržištu te je obujam uvoza bio visok. Ispitnim je postupkom dalje utvrđeno da keramičke pločice podrijetlom iz Kine i SAD-a imaju u osnovi ista fizička obilježja i namjene te da su proizvodni postupci slični.

(50) Budući da je američko tržište pretežno obilježeno uvozom, tvrdilo se da keramičke pločice koje se proizvode u SAD-u i one koje se proizvode u Kini pokrivaju različite segmente tržišta. Stoga vrste proizvoda koje se proizvode na domaćem tržištu koje bi se koristile kao osnova za utvrđivanje uobičajene vrijednosti ne bi bile usporedive s vrstama proizvoda koje Kina izvozi u Uniju.

Međutim, ispitni je postupak pokazao da američka proizvodnja obuhvaća širok raspon vrsta proizvoda koje su usporedive s vrstama koje se proizvode u Kini i izvoze iz nje, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 49.

(51) Također se tvrdilo da je SAD relativno nevažan čimbenik na svjetskom tržištu keramičkih pločica. Međutim, približno 600 milijuna m 2 proizvedeno je na domaćem tržištu 2009., što se smatra značajnim. Za usporedbu, Kina, najveći svjetski proizvođač, proizvela je 2 000 milijuna m 2 u istom razdoblju.

(52) Jedna je stranka tvrdila da SAD ima stroge norme kvalitete te da je učinkovito stvorio netarifne prepreke za kineski uvoz. Međutim, ispitni je postupak pokazao da je, kako je gore navedeno, obujam uvoza iz Kine u SAD bio velik te je činio veći dio američke domaće potrošnje. Stoga je odbačen argument da netarifne prepreke u SAD- u utječu na uvoz, a time i tržišno nadmetanje.

(53) Podaci koje su u svojim odgovorima dostavila dvojica američkih proizvođača koji surađuju provjeravali su se na licu mjesta. Na kraju su razmatrani podaci samo jednog posjećenog proizvođača jer je utvrđeno da su isti pouzdani podaci na kojim se uobičajena vrijednost može temeljiti. Utvrđeno je da podaci drugog posjećenog proizvođača nisu pouzdani te ih se moralo odbaciti jer je ovaj proizvođač prijavio samo dio svoje domaće prodaje, a troškovi se nisu u potpunosti mogli uskladiti s financijskim izvještajima.

(54) Stoga je privremeno zaključeno da je SAD primjerena i odgovarajuća analogna zemlja sukladno članku 2. stavku 7. Osnovne uredbe.“

18 Uvodna izjava 61. Privremene uredbe, koja se odnosi na prilagodbu uobičajene vrijednosti, glasila je:

„Radi osiguranja primjerene usporedbe između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene učinjene su odgovarajuće prilagodbe cijena za razlike koje utječu na cijene i usporedivost cijena u skladu s člankom 2. stavkom 10. Osnovne uredbe. Izvršena je prilagodba uobičajene vrijednosti za razlike u obilježjima […] te zbog razlika u kvaliteti određenih vrsta [proizvoda] koje ne proizvodi proizvođač iz analogne zemlje – zbog nižeg troška neporculanskih pločica. Izvršene su daljnje prilagodbe, prema potrebi, u pogledu prekooceanskog prijevoza, osiguranja, manipulativnih i popratnih troškova, pakiranja, kredita, bankovnih naknada i provizija kada je utvrđeno da su oni opravdani, točni i potkrijepljeni provjerenim dokazima.“

19 U uvodnoj izjavi 144. Privremene uredbe stajalo je da se „proizvod obuhvaćen ispitnim postupkom proizvodi u nekoliko zemalja u Uniji i izvan nje (u Turskoj, Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Egiptu, Brazilu, zemljama jugoistočne Azije i drugima)“.

*Uredba br. 917/2011*

20 U uvodnim izjavama 9. do 33. Uredbe br. 917/2011 navedene su stranke na koje se odnosi postupak koji je doveo do donošenja antidampinške pristojbe o kojoj je riječ u glavnom postupku. Te uvodne izjave sadržavaju razloge vezane uz sastav uzorka kineskih proizvođača izvoznika kao i sastav uzorka proizvođača Unije. U uvodnim izjavama 18., 23. i 31. te uredbe stoji:

„(18) Točno je da je jedan poljski proizvođač odlučio prekinuti suradnju i stoga ga je trebalo isključiti iz uzorka. Međutim, uzorak ne treba odražavati točnu zemljopisnu rasprostranjenost i težinu države članice proizvođača kako bi bio reprezentativan. S obzirom na to da je zemljopisna rasprostranjenost samo jedan od čimbenika koje treba uzeti u obzir kako bi se osigurala reprezentativnost, takav pristup administrativno ne bi bio praktičan. Umjesto toga, dostatno je da uzorak uglavnom odražava omjere najvažnijih uključenih zemalja proizvođača. Nakon

procjene u pogledu tog kriterija, utvrđeno je da povlačenje poljskog trgovačkog društva nije utjecalo na ukupnu reprezentativnost uzorka. Na temelju toga, potvrđuje se da je uzorak proizvođača iz Unije bio dostatno reprezentativan u smislu članka 17. Osnovne uredbe.

[…]

(23) U pogledu različitih metodologija korištenih za odabir uzorka proizvođača iz Unije, s jedne strane, i kineskih proizvođača izvoznika, s druge strane, treba napomenuti da su metodologije korištene u skladu s ciljevima odabira uzoraka. S obzirom na industriju Unije, Komisija je trebala procijeniti stanje cijele industrije i stoga su odabrani kriteriji koji će osigurati najreprezentativniju sliku cijelog sektora. U pogledu kineskih izvoznika, smatralo se primjerenim odabrati uzorak temeljen na najvećem obujmu izvoza dotičnog proizvoda i stoga su u uzorak odabrani najveći izvoznici. Također treba napomenuti da članak 17. Osnovne uredbe ne propisuje obvezu odabira uzoraka na temelju istih kriterija. Nadalje, u ovom slučaju, prije konačnog odabira uzoraka kineskih proizvođača izvoznika, strankama koje surađuju u Kini, kao i kineskim tijelima pružena je mogućnost komentiranja predloženog uzorka. Komentari su primljeni u pogledu sastava uzorka, ali ne i u pogledu njegove reprezentativnosti.

[…]

(31) U pogledu tvrdnje o korištenju kriterija zemljopisne rasprostranjenosti, smatra se da je ovo podijeljena industrija te kako bi se ocijenila reprezentativnost odabranih trgovačkih društava, zemljopisna rasprostranjenost proizvođačâ među državama članicama korištena je kao bi odražavala različite situacije koje se mogu susresti u Uniji. Uzorak obuhvaća države članice u kojima se proizvodi otprilike 90% proizvodnje Unije. Nakon povlačenja poljskog trgovačkog društava, ta je razina ostala visoka na otprilike 80%. Stoga je metodologija koju je Komisija primijenila osigurala reprezentativnost uzorka u pogledu proizvodnje Unije kao cjeline i bila je u skladu s člankom 17. stavkom 1. Osnovne uredbe. Stoga je tvrdnja odbačena.“

21 Uvodne izjave 55., 58. do 63., 67. i 68., 70. do 72. kao i 74. do 77. Uredbe br. 917/2011, koje se odnose na odabir Sjedinjenih Država kao analogne zemlje kao i na utvrđivanje uobičajene vrijednosti tijekom ispitnog postupka, u skladu s člankom 2. stavkom 7. Osnovne uredbe, glase kako slijedi:

„(55) Dva uvoznika su dostavila komentare protiv izbora Sjedinjenih Američkih Država […] kao analogne zemlje, tvrdeći da SAD nije prihvatljiva analogna zemlja zbog neznatne vlastite proizvodnje i nekonkurentnosti na svjetskom tržištu. Nadalje su tvrdili da je SAD odabran na neobjektivan način te da je nedostatak alternativnih analognih zemalja stvorio neprimjereni pritisak udruženja proizvođača iz Unije na proizvođače iz ostalih mogućih analognih zemalja kako bi obeshrabrili njihovu moguću suradnju. Dva uvoznika su tvrdila da je Komisija zanemarila podatke iz brojnih mogućih zemalja koje bi surađivale i da nisu razmotreni javno dostupni podaci nacionalnih i međunarodnih udruženja proizvođača u trećim zemljama.

[…]

(58) Nadalje, ti uvoznici su tvrdili da godišnji obujam proizvodnje keramičkih pločica u SAD-u otprilike iznosi 60 milijuna m 2, a ne 600 milijuna m 2, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 51. Privremene uredbe. To je provjereno i utvrđeno je da je točno.

(59) U pogledu primjerenosti SAD-a kao analogne zemlje s obzirom na značajno nižu razinu proizvodnje, treba napomenuti da je američko tržište vrlo konkurentno. Postoji nekoliko lokalnih trgovačkih društava za proizvodnju, a količine uvoza su značajne. Nadalje, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 52. Privremene uredbe, nema dokaza ni o kakvim netarifnim preprekama koje bi bitno ometale tržišno natjecanje na tržištu. U tim okolnostima, unatoč manjem obujmu proizvodnje, ukupni zaključak o primjerenosti SAD-a kao analogne zemlje ostaje nepromijenjen.

(60) Dva uvoznika su tvrdila da su jedinične prodajne cijene pločica proizvedenih u SAD-u na domaćem tržištu bile puno veće nego na tržištu Unije i, u usporedbi s izvoznim cijenama, omogućuju postojanje dampinških praksa. Utvrđeno je da je taj argument nevažan za potrebe ovog postupka, jer svi takvi navodi, pod pretpostavkom da za njih ima dokaza *prima facie*, mogu se detaljno ispitati samo u zasebnom antidampinškom postupku koji se odnosi na SAD. Stoga je zanemaren.

(61) Ti uvoznici su, nadalje, tvrdili da je američki proizvođač koji surađuje u vlasništvu proizvođača iz Unije ili je povezan s njima, te je tako ispitni postupak bio pogrešan jer dobiveni podaci nisu bili nezavisni.

(62) Podsjeća se da su podaci koje je dostavio američki proizvođač koji surađuje provjereni na licu mjesta. Stoga je utvrđeno da je ta tvrdnja bila nevažna i zanemarena je.

(63) Nadalje, ti uvoznici su tvrdili da je obujam američkog izvoza ograničen. Smatralo se da je taj argument nevažan za odabir analogne zemlje, jer se podaci analogne zemlje koriste za utvrđivanje uobičajene vrijednosti, a ne izvoznih cijena. Stoga je tvrdnja odbačena.

[…]

(67) Nakon konačne objave udruženje uvoznika dostavilo je brojne tvrdnje. Prvo, tvrdilo je da je zbog navodno malog obujma prodaje američkih proizvođača na domaćem tržištu u usporedbi s kineskim izvozom u Uniju SAD odabran kao neodgovarajuća analogna zemlja. U tom pogledu, prilikom ispitivanja mogućih analognih zemalja, jedan od ispitanih elemenata je, između ostalog, razina tržišnog natjecanja u tim zemljama. Kako bi se postigle slične razine domaće prodaje domaće industrije i uvoza iz zemlje iz ispitnog postupka, nije nužno smatrati neku zemlju odgovarajućom analognom zemljom. U pogledu tih tvrdnja, za ovaj ispitni postupak i kako je navedeno u uvodnoj izjavi 59., utvrđeno je da je američko tržište dostatno konkurentno da bude odgovarajući izbor. U tim je okolnostima ta tvrdnja odbačena.

(68) Udruženje uvoznika je, također, tvrdilo da ne smatra kako je činjenica, da je uvoz na američko tržište značajan, važna za odabir SAD-a kao analogne zemlje. U pogledu te tvrdnje, treba napomenuti da je razina uvoza doista jedan od važnih čimbenika koji se ispituju kod odabira odgovarajuće analogne zemlje. Kombinacija domaće proizvodnje i velikog obujma uvoza doprinose konkurentnom tržištu kako je navedeno u uvodnoj izjavi 59. U tim je okolnostima ta tvrdnja odbačena.

[…]

(70) Udruženje je, također, tvrdilo da, s obzirom na to da je prosječna domaća prodajna cijena u SAD-u keramičkih pločica proizvedenih na domaćem tržištu navodno nekoliko puta veća od cijene uvoza u Uniju iz Kine, američki proizvod nije ‚istovjetni proizvod' u odnosu na uvezeni proizvod iz Kine. U tom pogledu, ne može se zbog činjenice da se te dvije cijene razlikuju smatrati da američki proizvod nije istovjetan dotičnom proizvodu. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 32. Privremene uredbe, utvrđeno je da dotični proizvod i, između ostalog, proizvod koji se proizvodi i prodaje na domaćem tržištu SAD-a imaju ista osnovna fizička i tehnička svojstva, kao i istu osnovnu upotrebu. U tim okolnostima smatraju se istovjetnima u smislu članka 1. stavka 4. Osnovne uredbe. Tvrdnja udruženja se stoga odbacuje.

(71) Konačno, udruženje je pitalo zašto se Unije nije razmatrala kao odgovarajuća analogna zemlja zbog izostanka suradnje iz trećih zemalja, osim SAD-a. U tom pogledu, s obzirom da je utvrđeno kako je SAD odgovarajuća analogna zemlja, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 59., nije se javila potreba za ispitivanjem mogućih ostalih odgovarajućih tržišta. Tvrdnja udruženja se stoga odbacuje.

(72) U izostanku daljnjih komentara, potvrđuje se da je izbor SAD-a kao analogne zemlje primjeren i razuman u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe i potvrđuju se uvodne izjave 45. do 54. Privremene uredbe.

[…]

(74) [Dva] uvoznika ukazala su na to da je, s obzirom na to da prema drugom podstavku članka 2. stavka 1. Osnovne uredbe uobičajenu vrijednost treba temeljiti na cijenama ‚drugih prodavatelja ili proizvođača', utvrđivanje uobičajene vrijednosti na temelju podataka jednog trgovačkog društva bilo pogrešno.

(75) U tom pogledu se podsjeća da se ovaj postupak odnosi na uvoz iz zemlje bez tržišnog gospodarstva kada uobičajenu vrijednost treba utvrditi u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe. Stoga je ova tvrdnja odbačena.

(76) Nakon konačne objave, udruženje uvoznika je navelo da smatra kako se uobičajena vrijednost u analognoj zemlji nije mogla temeljiti na podacima koje je dostavilo jedno trgovačko društvo. Međutim, zbog razloga određenih u uvodnoj izjavi 75, ova je tvrdnja odbačena.

(77) Konačno, ti uvoznici su tvrdili da proizvod analognog proizvođača nije bio reprezentativan s obzirom na to da se odnosio isključivo na segment s višim cijenama. Budući da je analognom proizvođaču odobren zahtjev za povjerljivost, taj navod nije niti potvrđen niti odbačen. U svakom slučaju, čak i da je tvrdnja točna, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 61. Privremene uredbe, prilagodbe su, prema potrebi, napravljene radi izračuna uobičajene vrijednosti kako bi se u obzir uzele sve vrste pločica, uključujući proizvode koji se ponovno prodaju pod drugom markom (*resale branding*). Stoga je utvrđeno da ova tvrdnja nije opravdana te je odbačena."

22 Uvodne izjave 86. i 87. Uredbe br. 917/2011, koje se odnose na prilagodbu uobičajene vrijednosti, glase kako slijedi:

„(86) Nakon konačne objave, jedan proizvođač izvoznik je tvrdio da je, s obzirom na to da se uobičajena vrijednost temeljila na podacima jednog proizvođača iz analogne zemlje i stoga se konkretni podaci nisu mogli objaviti zbog povjerljivosti podataka, važno osigurati provedbu prilagodba, prema potrebi, kako bi se osigurala usporedivost proizvoda za potrebe izračuna dampinga. U tom pogledu, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 61. Privremene uredbe, prilagodbe su, prema potrebi, napravljene kako bi se osigurala primjerena [pravična] usporedba između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene.

(87) Nakon konačne objave, dva uvoznika su tvrdila da američki proizvođač koji surađuje opskrbljuje isključivo sektor skupih keramičkih pločica, dok kineski proizvođači izvoznici pokrivaju segment niskih cijena. U pogledu osiguranja primjerene usporedbe između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene, ti su uvoznici tvrdili da nisu obaviješteni o potrebnim prilagodbama prema članku 2. stavku 10. Osnovne uredbe. U tom pogledu se napominje da su u uvodnoj izjavi 61. Privremene uredbe objašnjene prilagodbe koje su napravljene kako bi se osigurala primjerena usporedba."

23 Dio D Uredbe br. 917/2011, koji se odnosi na utvrđivanje štete prouzročene industriji Unije, sadržava uvodne izjave 99. do 137. Uvodna izjava 113. te uredbe, koja se nalazi u točki 3. spomenutog dijela D, a koja se odnosi na sniženje cijena, glasi kako slijedi:

„Ispitni postupak je pokazao razine sniženja cijena između 43,2% i 55,7% koje se malo razlikuju od privremeno utvrđenih razina […]"

24 Članak 1. Uredbe br. 917/2011 propisuje:

„Uvodi se konačna antidampinška pristojba na uvoz glaziranih i neglaziranih keramičkih pločica za popločavanje i oblaganje, neglaziranih keramičkih pločica za mozaik i slično, neovisno o tome jesu li na podlozi ili ne, trenutačno obuhvaćenih oznakama [kombinirane nomenklature iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi, kako je izmijenjena (JO L 256, p. 1) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 3., u daljnjem tekstu: KN)] 6907 10 00, 6907 90 20, 90 80, 6908 10 00, 6908 90 11, 6908 90 20, 90 31, 6908 90 51, 6908 90 91, 6908 90 93 i 6908 90 99 i podrijetlom iz Narodne Republike Kine.“

25 U skladu sa stavkom 2. tog članka, stopa konačne antidampinške pristojbe koja se primjenjuje na neto cijenu franko granica Unije, neocarinjeno, utvrđuje se između 26,3% i 69,7%, ovisno o trgovačkim društvima proizvođačima.

26 U skladu s člankom 2. Uredbe br. 917/2011, iznosi osigurani privremenom antidampinškom pristojbom na uvoz keramičkih pločica podrijetlom iz Kine, uvedenom Privremenom uredbom, konačno se naplaćuju.

## Glavni postupak i prethodno pitanje

27 Dana 7. svibnja 2010. Komisiji je podnesena pritužba u kojoj stoji da je uvoz keramičkih pločica podrijetlom iz Kine predmet dampinga, slijedom čega uzrokuje znatnu štetu industriji Unije.

28 Slijedom toga, Komisija je 19. lipnja 2010. objavila obavijest o pokretanju antidampinškog postupka u vezi s uvozom keramičkih pločica podrijetlom iz Kine (SL C 160, str. 20.). Ispitni postupak obuhvatio je sve keramičke pločice uvezene pod tarifnim brojevima 6907 i 6908 KN-a.

29 Dana 16. ožujka 2011. Komisija je donijela Privremenu uredbu.

30 U srpnju 2011. društvo Fliesen-Zentrum uvezlo je na carinsko područje Unije neglazirane pločice proizvedene u Kini, koje spadaju pod tarifni broj 6907 9020 KN-a. Dana 15. srpnja 2011. to je društvo zatražilo njihovo puštanje u slobodni promet, podnošenjem Hauptzollamtu različitih pojednostavnjenih carinskih deklaracija, dopunjenih 18. srpnja 2011. Odlukom od 2. kolovoza 2011. Hauptzollamt je, osim carinskih pristojbi i poreza na dodanu vrijednost, odredio jamstvo za privremenu antidampinšku pristojbu po stopi od 32,3%, u iznosu od 9479,09 eura, koje je društvo Fliesen-Zentrum isplatilo.

31 Dopisom od 5. kolovoza 2011. društvo Fliesen-Zentrum podnijelo je Hauptzollamtu prigovor protiv te odluke, koji je odbijen odlukom od 19. listopada 2011.

32 Vijeće je 12. rujna 2011. donijelo Uredbu br. 917/2011.

33 Odlukom od 4. studenoga 2011. Hauptzollamt je konačno odredio iznos antidampinške pristojbe u visini od 9479,09 eura, u koji je u cijelosti uračunao jamstvo isplaćeno za privremenu antidampinšku pristojbu. Društvo Fliesen-Zentrum također je podnijelo prigovor protiv te odluke, koji je Hauptzollamt odbio odlukom od 3. veljače 2012.

34 Društvo Fliesen-Zentrum pred sudom koji je uputio zahtjev podnijelo je tužbu kojom traži poništenje te odluke, pozivajući se na nevaljanost Uredbe br. 917/2011. Sud koji je uputio zahtjev smatra da četiri tužbena razloga koja je u prilog svojoj tužbi istaknuo Fliesen-Zentrum mogu biti osnovana.

35 U tom kontekstu, sud koji je uputio zahtjev iznosi sumnje glede valjanosti Uredbe br. 917/2011. Preciznije, taj se sud pita, kao prvo, je li činjenica da je Vijeće u toj uredbi odabralo Sjedinjene Države kao referentnu zemlju za utvrđivanje uobičajene vrijednosti proizvoda analognih pločicama o kojima je riječ u glavnom postupku protivna članku 2. stavku 7. točki (a) drugoj alineji i članku 18. Osnovne uredbe. Pozivajući se na sudsku praksu Suda u području odabira primjerene treće zemlje tržišnoga gospodarstva za utvrđivanje uobičajene vrijednosti proizvoda uvezenih iz zemlje bez tržišnoga gospodarstva, taj sud ističe da su institucije Unije dužne uzeti u obzir bitne elemente kako bi utvrdile primjerenost odabrane države te ih ispitati s potrebnom dužnom pažnjom. U konkretnom slučaju, taj se sud pita je li odabir Sjedinjenih Država kao referentne zemlje razuman u smislu Privremene uredbe br. 917/2011, s obzirom na to da se američko i kinesko tržište keramičkih pločica znatno razlikuju. U vezi s time, taj sud pojašnjava da su mu stranke koje su sudjelovale u upravnom antidampinškom postupku izričito predlagale druge referentne zemlje. Usto, Komisija je mogla odabrati takvu referentnu zemlju i utvrditi uobičajenu vrijednost proizvoda o kojima je riječ na temelju javno dostupnih podataka.

36 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev pita se je li, koristeći se podacima samo jednog sličnog proizvođača prilikom izračuna uobičajene vrijednosti uvezenih proizvoda, Komisija povrijedila odredbe članka 2. stavka 1. i stavka 7. točke (a) Osnovne uredbe, prema kojima izračun treba provesti na temelju podataka više proizvođača, osobito kad je riječ o provođenju tog izračuna u odnosu na referentnu zemlju. Prema mišljenju tog suda, uzimanjem u obzir samo jednog sličnog proizvođača ne može se osigurati reprezentativnost podataka.

37 Kao treće, sud koji je uputio zahtjev pita se o pouzdanosti izračuna spomenute vrijednosti i, posljedično u vezi s time, o mogućoj povredi članka 2. stavka 7. točke (a) i stavka 10. Osnovne uredbe. Usto, taj se sud pita jesu li institucije povrijedile obvezu obrazlaganja i time prekršile prava na obranu tužitelja iz glavnog postupka, s obzirom na to da zbog neodređenih podataka o točnom izračunu uobičajene vrijednosti koje je pružila Komisija nije bilo moguće iznijeti potkrijepljena očitovanja.

38 Kao četvrto, sud koji je uputio zahtjev pita se je li prilikom odabira uzoraka kineskih proizvođača izvoznika i proizvođača Unije Komisija povrijedila odredbe članka 3. i članka 7. Osnovne uredbe. U vezi s time, s jedne strane, mala i srednja kineska poduzeća nisu mogla biti zastupljena u uzorku ili su to mogla biti vrlo slabo. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, to je u protuslovlju s velikom rascjepkanošću kineske industrije keramičkih pločica, koja se pretežno sastoji od malih i srednjih poduzeća, kako to proizlazi iz uvodne izjave 73. Uredbe br. 917/2011. S druge strane, prilikom odabira uzoraka proizvođača Unije Komisija je uzela u obzir veliku rascjepkanost industrije keramičkih pločica u Uniji te je uključila sve segmente, odnosno mala, srednja i velika poduzeća. Usto, samo su zapadnoeuropski proizvođači uključeni u uzorak proizvođača Unije, a ne i proizvođači država članica čije su cijene niže. Slijedom toga, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, odabir tih dvaju uzoraka doveo je do usporedbe uzoraka kineskih proizvođača i proizvođača Unije koji nisu bili usporedivi.

39 U tim je okolnostima Finanzgericht München odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li Uredba br. 917/2011 valjana?“

## O prethodnom pitanju

*Uvodna očitovanja*

40 Kao prvo, uz četiri razloga koja je iznio pred sudom koji je uputio zahtjev i koja je taj sud izložio u svojem prethodnom pitanju, društvo Fliesen-Zentrum u pisanim očitovanjima podredno ističe dva razloga nevaljanosti Uredbe br. 917/2011. Ti razlozi odnose se na nedostatak obrazloženja i povredu prava obrane jer nisu bili priopćeni bitni relevantni podaci i, osobito, na povredu članaka 19. do 21. Osnovne uredbe.

41 U tom pogledu, valja podsjetiti da je, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, postupak iz članka 267. UFEU-a utemeljen na jasnoj podjeli uloga između nacionalnih sudova i Suda, slijedom čega je isključivo na nacionalnom sucu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da uvažavajući posebnosti predmeta ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu (vidjeti osobito presudu Hoesch Metals and Alloys, C 373/08, EU:C:2010:68, t. 59.).

42 Iz ustaljene sudske prakse također proizlazi da članak 267. UFEU-a ne otvara strankama spora koji se vodi pred nacionalnim sudom mogućnost pravnog lijeka, slijedom čega Sud nije dužan ocijeniti valjanost prava Unije samo zato što je neka od stranaka u svojim pisanim očitovanjima pred njime istaknula to pitanje (vidjeti presudu MSD Sharp & Dohme, C-316/09, EU:C:2011:275, t. 23 kao i navedenu sudsku praksu).

43 U tim okolnostima, ocjena valjanosti Uredbe br. 917/2011 ne može se proširiti na razloge koje sud koji je uputio zahtjev nije naveo (vidjeti po analogiji presudu Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, t. 60.).

44 Kao drugo, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, u području zajedničke trgovinske politike i osobito u području mjera za zaštitu trgovine, institucije Unije raspolažu širokom diskrecijskom ovlašću zbog složenosti gospodarskih, političkih i pravnih pitanja koja moraju razmatrati. Kad je riječ o sudskom nadzoru takve ocjene, on mora biti ograničen samo na provjeru jesu li poštovana postupovna pravila, jesu li činjenice koje su uzete u obzir prilikom izvršenja spornog odabira ispravno utvrđene te je li došlo do očite pogreške u procjeni tih činjenica ili do zloupotrebe ovlasti (vidjeti presudu Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, t. 29. i navedenu sudsku praksu).

*Odabir Sjedinjenih Država kao analogne treće zemlje*

45 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev pita je li odabirom Sjedinjenih Država kao treće zemlje tržišnoga gospodarstva, koji su provele institucije Unije u svrhu izračuna uobičajene vrijednosti proizvoda koji su predmet uvoza o kojem je riječ u glavnom postupku, počinjena povreda članka 2. stavka 7. točke (a) druge alineje i članka 18. Osnovne uredbe.

46 Sud koji je uputio zahtjev osobito se pita je li spomenuti odabir primjeren s obzirom na činjenicu da se, kao prvo, američko i kinesko tržište keramičkih pločica znatno razlikuju. Primjerenost odabira može se osporavati, kao drugo, zbog toga što američki izvoznici izvoze vrlo malo i opskrbljuju samo malen sektor domaćeg tržišta višeg ranga kvalitete, dok su tri četvrtine većinom pokrivene uvozom. Kao treće, može se raspravljati i o činjenici da nije jasno je li Komisija primijenila dužnu pažnju, iscrpno proučila druge potencijalne analogne zemlje i vodila računa o drugim javno dostupnim statističkim podacima kako bi pojasnila svoj odabir.

47 Društvo Fliesen-Zentrum ocjenjuje da odabir Sjedinjenih Država kao analogne zemlje nije bio primjeren. Pozivajući se na presudu Nölle (C-16/90, EU:C:1991:402, t. 35.), ističe da institucije Unije prilikom odabira referentne zemlje svom dužnom pažnjom moraju ispitati primjerenost te zemlje. U

konkretnom slučaju Komisija je tijekom postupka koji je doveo do donošenja Uredbe br. 917/2011 bila obaviještena o neusporedivosti američkog i kineskog tržišta i o činjenici da Sjedinjene Države nisu primjerena analogna zemlja u svrhu antidampinškog ispitnog postupka. Preciznije, društvo Fliesen-Zentrum tvrdi da je Komisija kao referentne zemlje mogla razmotriti i ostale treće zemlje, poput Ujedinjenih Arapskih Emirata, Arapske Republike Egipta, Malezije i Republike Tunisa.

48 U tom pogledu, u skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe, u slučaju uvoza iz zemalja bez tržišnoga gospodarstva, iznimno od pravila utvrđenih stavcima 1. do 6. istog članka, uobičajena vrijednost načelno se određuje na temelju cijene ili izračunate vrijednosti u nekoj trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva. Naime, ta se odredba odnosi na izbjegavanje uzimanja u obzir cijena i troškova na snazi u zemlji bez tržišnoga gospodarstva, s obzirom na to da ti parametri nisu uobičajena posljedica djelovanja tržišnih sila (vidjeti presude Rotexchemie, C-26/96, EU:C:1997:261, t. 9. i GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, t. 20.).

49 U skladu s člankom 2. stavkom 7. točkom (a) drugom alinejom Osnovne uredbe, odgovarajuća treća zemlja tržišnoga gospodarstva odabire se na razuman način, pri čemu se u obzir uzimaju svi pouzdani podaci dostupni u trenutku odabira. Naime, institucije Unije dužne su, vodeći računa o postojećim alternativama, pokušati pronaći treću zemlju u kojoj se cijena sličnog proizvoda formira u okolnostima što je više moguće usporedivima s onima u zemlji izvoznici, pod uvjetom da je riječ o zemlji tržišnoga gospodarstva (presuda GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, t. 21.).

50 Sud je već presudio da iz formulacije i strukture spomenute odredbe proizlazi da je cilj davanja prednosti glavnoj metodi propisanoj spomenutom odredbom, to jest određivanju uobičajene vrijednosti proizvoda, u slučaju uvoza iz zemlje bez tržišnoga gospodarstva, iz „cijene ili izračunate vrijednosti u nekoj trećoj zemlji tržišnoga gospodarstva“ odnosno „cijene iz takve treće zemlje u druge zemlje, uključujući [Zajednicu]“, postići razumno utvrđenje uobičajene vrijednosti u zemlji izvoznici odabirom treće zemlje u kojoj se cijena sličnog proizvoda formira u okolnostima što je više moguće usporedivima s onima u zemlji izvoznici, pod uvjetom da je riječ o zemlji tržišnoga gospodarstva (presuda GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, t. 24. i 25.).

51 Usto, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki [44.] ove presude, izvršavanje diskrecijske ovlasti institucija Unije prilikom odabira treće referentne zemlje podložno je sudskom nadzoru. Preciznije, potrebno je provjeriti jesu li te institucije propustile uzeti u obzir bitne elemente kako bi utvrdile primjerenost odabrane zemlje i jesu li elementi spisa ispitani sa svom potrebnom dužnom pažnjom kako bi se moglo smatrati da je uobičajena vrijednost proizvoda o kojem je riječ utvrđena na primjeren i razuman način (vidjeti u tom smislu presude Nölle, C-16/90, EU:C:1991:402, t. 12. i 13. kao i GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, t. 22.).

52 U ovom predmetu, kad je riječ, najprije, o traženju analognih zemalja, iz elemenata podnesenih Sudu proizlazi da je stranka koja je podnijela pritužbu kojom je pokrenut antidampinški postupak predložila Sjedinjene Države kao analognu zemlju, u skladu s mogućnošću koja joj je priznata člankom 2. stavkom 7. točkom (a) Osnovne uredbe. Slijedom toga, Komisija je u obavijesti o pokretanju antidampinškog postupka od 19. lipnja 2010. namjeravala odabrati Sjedinjene Države kao primjerenu treću zemlju tržišnoga gospodarstva te je potom pozvala stranke ispitnog postupka da se o tome očituju. Tako iz uvodne izjave 47. Privremene uredbe proizlazi da je „nekoliko zemalja predloženo za drugu mogućnost, točnije Brazil, Turska, Nigerija, Tajland i na kraju Indonezija“. Komisija je naknadno pozvala proizvođače određene važnosti sa sjedištem u navedenim državama kao i u Sjedinjenim Državama da odgovore na upitnik koji im je poslala. Kao što se to navodi u uvodnoj izjavi 48. Privremene uredbe, samo su dva proizvođača dotičnog proizvoda u SAD-u potpuno odgovorila na taj upitnik.

53 Usto, iz elemenata podnesenih Sudu proizlazi da je i Ruska Federacija tijekom ispitnog postupka bila predložena kao moguća treća zemlja, a iz uvodne izjave 144. Privremene uredbe proizlazi i da se „proizvod obuhvaćen ispitnim postupkom proizvodi u nekoliko zemalja u Uniji i izvan nje (u Turskoj, Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Egiptu, Brazilu, zemljama jugoistočne Azije i drugima).

54 Međutim, s jedne strane, prije zaključka u uvodnoj izjavi 54. Privremene uredbe da je „SAD primjerena i odgovarajuća analogna zemlja sukladno članku 2. stavku 7. Osnovne uredbe“, Komisija je u uvodnim izjavama 49. do 53. Privremene uredbe iznijela sve elemente antidampinškog ispitnog postupka koji su doveli do takvog zaključka, ističući također da su podaci koje su pružili američki proizvođači koji su sudjelovali u antidampinškom ispitnom postupku bili provjereni na licu mjesta.

55 S druge strane, iz elemenata podnesenih Sudu proizlazi da je Komisija namjeravala uzeti u obzir druge treće zemlje kao referentne zemlje te je bez uspjeha pokušala kontaktirati s proizvođačima sa sjedištem u tim trećim zemljama. Usto, valja istaknuti da, s obzirom na to da proizvođači sa sjedištem u trećim predviđenim analognim zemljama nisu obvezni surađivati, okolnost da se ne odazivaju Komisijinu pozivu na suradnju ne znači da je ona povrijedila svoju obvezu primjene dužne pažnje. Slijedom toga, valja smatrati da su institucije Unije traženju primjerene analogne zemlje pristupile s potrebnom dužnom pažnjom.

56 Preciznije, kad je riječ o tvrdnji prema kojoj Komisija tijekom tog traženja nije vodila računa o određenim javno dostupnim statističkim podacima, istina je da je Sud u presudi GLS (C-338/10, EU:C:2012:158, t. 30.) presudio da je na institucijama Unije da sa svom potrebnom dužnom pažnjom ispitaju podatke kojima raspolažu, među kojima su i statistički podaci Eurostata, kako bi se utvrdilo može li se odabrati analogna zemlja u smislu članka 2. stavka 7. točke (a) Osnovne uredbe. Međutim, važno je istaknuti da su se ti razlozi odnosili na obveze Komisije kad nijedno od pozvanih poduzeća nije bilo raspoloživo za suradnju i kad je Komisija primijenila supsidijarnu metodu predviđenu tom odredbom, koja se sastojala u određivanju uobičajene vrijednosti proizvoda o kojem je riječ „na bilo kojoj drugoj razumnoj osnovi“. Nesporno je da je u ovom antidampinškom postupku jedno američko poduzeće prihvatilo suradnju s Komisijom te da je Komisija slijedom toga primijenila glavnu metodu propisanu tom odredbom, čime je oslobođena obveze ispitivanja tih statističkih podataka.

57 Potom, iz uvodnih izjava 59., 67. i 68. Uredbe br. 917/2011 proizlazi da su institucije Unije ispitale razlike između američkog i kineskog tržišta keramičkih pločica. U vezi s time, valja istaknuti da su utvrdile da je američko tržište vrlo konkurentno te da ne postoji nijedan dokaz o postojanju netarifnih prepreka koje bi mogle bitno ometati tržišno natjecanje. Također treba navesti da proizvodnja Sjedinjenih Država pokriva širok spektar vrsta proizvoda usporedivih s onima koje proizvodi i izvozi Kina.

58 Preciznije, kao što to nezavisna odvjetnica ističe u točki 71. svojeg mišljenja, kad je riječ, s jedne strane, o utjecaju tržišnog natjecanja na tržište, visok stupanj tržišnog natjecanja načelno utječe na snižavanje cijena, tako da podaci tržišta s visokim stupnjem tržišnog natjecanja neće nužno dovesti do više dampinške marže od podataka iz zemlje s nižim troškovima, ali također i nižim stupnjem tržišnog natjecanja. S druge strane, kad je riječ o razlici između tih dvaju tržišta glede razine tehnološkog razvoja, viša razina tehnološkog razvoja može nadomjestiti niže troškove rada, tako da se viši troškovi rada ne mogu nužno uzeti kao pokazatelj viših cijena i više uobičajene vrijednosti.

59 Slijedom toga, unatoč toj razlici, institucije Unije mogle su se valjano pozvati na visok stupanj tržišnog natjecanja na tržištu keramičkih pločica u Sjedinjenim Državama prilikom odabira te zemlje kao primjerene treće zemlje tržišnoga gospodarstva.

60 Iz navedenog proizlazi da valja smatrati da su institucije Unije sa svom potrebnom dužnom pažnjom ispitale razlike između američkog i kineskog tržišta keramičkih pločica te su mogle valjano na temelju članka 2. stavka 7. točke (a) Osnovne uredbe uzeti Sjedinjene Države kao analognu zemlju.

61 Naposljetku, kad je riječ o tvrdnji prema kojoj američki izvoznici izvoze vrlo malo i na američkom tržištu opskrbljuju samo malen sektor keramičkih pločica više kvalitete, treba istaknuti, kako je to naznačeno u uvodnim izjavama 49. i 50. Privremene uredbe, da je ispitni postupak pokazao da keramičke pločice podrijetlom iz Kine i SAD-a imaju u osnovi ista fizička obilježja i namjene te da su proizvodni postupci slični.

62 U takvim okolnostima, valja zaključiti da su institucije Unije u svrhu izračuna uobičajene vrijednosti razumno, u skladu s odredbama Osnovne uredbe, odabrale Sjedinjene Države kao primjerenu treću zemlju tržišnoga gospodarstva.

*Utvrđivanje uobičajene vrijednosti na temelju podataka dobivenih samo od jednog proizvođača*

63 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem izražava sumnje u pogledu reprezentativnosti uobičajene vrijednosti utvrđene na temelju podataka dobivenih samo od jednog proizvođača.

64 Preciznije, spomenuti sud pita se, kao prvo, proizlazi li iz formulacije članka 2. stavaka 1. i 6. Osnovne uredbe da uobičajena vrijednost mora biti utvrđena na temelju cijena više proizvođača. Kao drugo, taj sud nastoji doznati može li se na temelju podataka samo jednog proizvođača ta vrijednost ipak utvrditi precizno i objektivno, osobito kad postoji rizik, kao u glavnom postupku, da proizvođača koji je dostavio svoje podatke nadzire proizvođač Unije te da stoga nije gospodarski neovisan. Kao treće, s obzirom na to da podaci samo od jednog proizvođača ovise o politici poduzeća, taj se sud pita treba li se Komisija obratiti vanjskim stručnjacima.

65 Prije svega, kad je riječ o članku 2. stavcima 1. do 6. Osnovne uredbe, sud koji je uputio zahtjev i društvo Fliesen-Zentrum smatraju da uobičajenu vrijednost treba utvrditi na temelju cijena više proizvođača, s obzirom na to da se ta odredba u svrhu utvrđivanja te vrijednosti poziva na „cijene“ i na „druge izvoznike ili proizvođače“. Međutim, treba istaknuti da je, u slučaju uvoza iz zemalja bez tržišnoga gospodarstva, člankom 2. stavkom 7. Osnovne uredbe predviđen poseban režim utvrđivanja uobičajene vrijednosti, različit od režimâ iz stavaka 1. do 6. tog članka, slijedom čega formulacija potonjih stavaka nije relevantna za utvrđenje treba li uobičajenu vrijednost o kojoj je riječ u glavnom postupku izračunati na temelju cijena jednog ili više proizvođača.

66 Zatim, kad je riječ o utvrđivanju uobičajene vrijednosti na temelju članka 2. stavka 7. točke (a) Osnovne uredbe, točno je da je Komisija u svojim pisanim očitovanjima priznala da je načelno poželjno korištenje podacima više proizvođača sa sjedištem u analognoj zemlji umjesto samo jednoga. Međutim, Sud je već presudio da činjenica da u referentnoj zemlji postoji samo jedan proizvođač ne isključuje sama po sebi mogućnost da su ondje cijene posljedica stvarnog tržišnog natjecanja, s obzirom na to da takvo tržišno natjecanje, u nedostatku kontrola cijena, može proizlaziti i iz znatnog uvoza iz drugih zemalja (presuda Rotexchemie, C-26/96, EU:C:1997:261, t. 15.).

67 Slijedom toga, valja zaključiti da je odlučujući element za odabir jednog ili više proizvođača u referentnoj zemlji pitanje jesu li cijene na unutarnjem tržištu trećih zemalja rezultat stvarnog tržišnog natjecanja. Kao što je to već navedeno u točki 57. ove presude, institucije Unije razmotrile su to pitanje prilikom antidampinškog ispitnog postupka i zaključile da je američko tržište vrlo konkurentno te da ne postoji nijedan dokaz o postojanju netarifnih prepreka koje bi mogle bitno ometati tržišno natjecanje na tržištu.

68 Kad je riječ, osobito, o navodnom riziku da proizvođača koji je dostavio svoje podatke nadzire proizvođač Unije te da stoga nije gospodarski neovisan, valja zaključiti da je malo vjerojatno, kao što to ističe nezavisna odvjetnica u točki 97. svojeg mišljenja, da su bili uzeti u obzir podaci proizvođača koji je prodavao kupcima s kojima je bio povezan, s obzirom na to da se institucijama Unije prigovara

da su izračunale umjetno visoku uobičajenu cijenu. U svakom slučaju, treba istaknuti da su, kao što je to naznačeno u uvodnoj izjavi 62. Uredbe br. 917/2011, službe Komisije te podatke provjerile na licu mjesta.

69 Naposljetku, kad je riječ o obraćanju Komisije vanjskim stručnjacima, važno je istaknuti da ono nije opravdano kada su, kao u glavnom postupku, podaci jednog proizvođača reprezentativni. Kao što je to istaknula nezavisna odvjetnica u točki 88. svojeg mišljenja, u nedostatku nekog posebnog razloga, institucije bi se u načelu trebalo smatrati sposobnima da na odgovarajući način same ocijene podatke.

70 U takvim okolnostima, valja zaključiti da su institucije Unije valjano mogle utvrditi uobičajenu vrijednost na temelju podataka koje im je dostavio samo jedan proizvođač.

*Obveza obrazlaganja i prava na obranu kad je riječ o izračunu uobičajene vrijednosti*

71 Kao treće, sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u bitnome se pita trebaju li se institucije Unije prilikom prilagodbe uobičajene vrijednosti utvrđene na temelju cijena proizvođača analogne zemlje osloniti na dokaze ili barem indicije na temelju kojih je moguće utvrditi postojanje čimbenika zbog kojeg se provodi prilagodba i njegov utjecaj na usporedivost izvoznih cijena i uobičajene vrijednosti. Slijedom toga, taj se sud pita jesu li te institucije pružanjem neodređenih podataka o točnom izračunu uobičajene vrijednosti i, posljedično, onemogućavanjem iznošenja osnovanih očitovanja povrijedile obvezu obrazlaganja i time povrijedile prava društva Fliesen-Zentrum na obranu.

72 Društvo Fliesen-Zentrum drži da se, na temelju članka 2. stavka 10. Osnovne uredbe, moraju izvršiti prilagodbe uobičajene vrijednosti kako bi se povelo računa o utvrđenim razlikama u čimbenicima za koje je utvrđeno da utječu na cijene i stoga njihovu usporedivost, poput, osobito, razlika u kvaliteti. Pozivajući se osobito na presudu Općeg suda Europske unije Kundan i Tata/Vijeće (T-88/98, EU:T:2002:280, t. 95. i 96.), društvo Fliesen-Zentrum ističe da se institucije Unije trebaju osloniti na spomenute indicije ili dokaze. U glavnom postupku uobičajena vrijednost koju je utvrdila Komisija toliko je neodređena da ne može služiti kao osnova za uspostavu mogućeg dampinga. U vezi s time, društvo Fliesen-Zentrum smatra da Komisija nije dokazala kako je ta vrijednost izračunata.

73 Kad je riječ, kao prvo, o društvu Fliesen-Zentrum, važno je istaknuti da je nesporno da ono nije sudjelovalo u antidampinškom ispitnom postupku te da nije povezano ni s jednim kineskim proizvođačem. Slijedom toga, to društvo ne može si prisvajati prava na obranu u postupku u kojem nije sudjelovalo.

74 Slijedom navedenog, kao drugo, valja ispitati odgovaraju li razlozi koji se odnose na prilagodbu uobičajene vrijednosti utvrđene na temelju cijene proizvođača analogne zemlje zahtjevima koji proizlaze iz obveze obrazlaganja iz članka 296. UFEU-a.

75 U tom pogledu, valja podsjetiti da je Sud već presudio da obrazloženje koje zahtijeva članak 296. UFEU-a mora biti prilagođeno naravi akta o kojem je riječ te na jasan i nedvosmislen način pokazati razmišljanje institucije, autora akta, tako da se zainteresiranim osobama omogući upoznavanje s razlozima za poduzetu mjeru i da se sucu Unije omogući njegov nadzor (vidjeti presudu Italija/Komisija, C-138/03, C-324/03 i C-431/03, EU:C:2005:714, t. 54. kao i navedenu sudsku praksu).

76 Taj zahtjev treba ocjenjivati prema okolnostima slučaja, osobito prema sadržaju akta, naravi navedenih razloga i interesu koji za dobivanje objašnjenja mogu imati adresati akta ili druge osobe na koje se taj akt izravno i pojedinačno odnosi. U obrazloženju nije potrebno podrobno navoditi sve činjenične i pravne okolnosti, s obzirom na to da se pitanje ispunjava li obrazloženje zahtjeve iz članka 296. UFEU-a mora ocjenjivati ne samo u odnosu na formulaciju već i na kontekst i na sva pravna pravila kojima se uređuje predmetno pravno područje (vidjeti presudu Italija/Komisija, C-138/03, C-324/03 i C-431/03, EU:C:2005:714, t. 55. kao i navedenu sudsku praksu).

77 Jednako tako, kad je riječ o uredbi, obrazloženje se može ograničiti samo na navođenje, s jedne strane, ukupne situacije koja je dovela do njezina donošenja i, s druge strane, općih ciljeva čije se ostvarivanje predlaže (presude Abrias i dr./Komisija, 3/83, EU:C:1985:283, t. 30. kao i Španjolska/Vijeće, C-342/03, EU:C:2005:151, t. 55.). Slijedom toga, od institucija Unije ne može se tražiti da specificiraju različite, katkad mnogobrojne i složene činjenice na temelju kojih je uredba donesena, niti a fortiori da daju više ili manje potpunu ocjenu tih činjenica (vidjeti u tom smislu presudu Beus, 5/67, EU:C:1968:13, t. 4.).

78 Iz navedenog proizlazi da, iako bit cilja institucije proizlazi iz akta opće primjene o kojem je riječ, taj akt ne treba sadržavati posebno obrazloženje za svaku od prilagodbi uobičajene vrijednosti proizvoda o kojem je riječ.

79 U glavnom postupku valja utvrditi da su razlozi prilagođavanja uobičajene vrijednosti navedeni u uvodnoj izjavi 61. Privremene uredbe, u kojoj je naznačeno da je bila riječ o uzimanju u obzir „razlika u obilježjima […] i razlika u kvaliteti određenih vrsta [proizvoda] koje ne proizvodi proizvođač iz analogne zemlje […]. Izvršene su daljnje prilagodbe, prema potrebi, u pogledu prekooceanskog prijevoza, osiguranja, manipulativnih i popratnih troškova, pakiranja, kredita, bankovnih naknada i provizija kada je utvrđeno da su one opravdane, točne i potkrijepljene provjerenim dokazima“. Uredba br. 917/2011, koja u uvodnim izjavama 86. i 87. preuzima razloge prilagodbe uobičajene vrijednosti navedene u uvodnoj izjavi 61., dodaje da su te prilagodbe, prema potrebi, izvršene kako bi se osigurala pravična usporedba između uobičajene vrijednosti i izvozne cijene.

80 Slijedom toga, valja zaključiti da razlozi za prilagodbu uobičajene vrijednosti utvrđeni na temelju cijena proizvođača iz analogne zemlje udovoljavaju zahtjevima koji proizlaze iz obveze obrazlaganja.

*Odabir uzoraka*

81 Kao četvrto, sud koji je uputio zahtjev svojim se pitanjem pita jesu li za utvrđivanje razine sniženja cijena uzorci kineskih proizvođača izvoznika kao i proizvođača i uvoznika Unije pravilno sastavljeni i jesu li u tom pogledu institucije Unije povrijedile odredbe članaka 3. i 17. Osnovne uredbe.

82 Preciznije, sud koji je uputio zahtjev pita se jesu li razine sniženja cijena iz uvodne izjave 113. Uredbe br. 917/2011 utvrđene precizno i objektivno. Ističe da, kad su institucije Unije za utvrđivanje cijena proizvođača Unije primijenile metodu odabira uzoraka, ograničile su se, u skladu s člankom 17. stavkom 1. Osnovne uredbe, na razuman broj stranaka, proizvoda ili transakcija korištenjem statistički reprezentativnih uzoraka na temelju raspoloživih podataka u vrijeme odabira. S druge strane, kako bi utvrdile cijene kineskih proizvođača, te su se institucije oslonile na najveći obujam proizvodnje, prodaje ili izvoza proizvoda o kojima je riječ na koje se ispitni postupak može odnositi. Taj se sud pita je li takav pristup valjan, s obzirom na to da je uzorak proizvođača Unije bio sastavljen pretežno od velikog broja malih i srednjih poduzeća te da je uzorak koji se odnosio na kineske proizvođače sadržavao malen broj velikih proizvođača, iako su dva tržišta vrlo rascjepkana i većinom sastavljena od malih i srednjih poduzeća. Nadalje, samo su proizvođači iz zapadnoeuropskih zemalja bili uključeni u uzorak proizvođača Unije, a ne i oni drugih zemalja članica s nižim cijenama.

83 Društvo Fliesen-Zentrum dodaje da usporedba cijena velikih kineskih proizvođača s cijenama malih i srednjih poduzeća Unije predstavlja povredu načela jednakog postupanja kao i povredu članka 3. stavka 2. i članka 9. stavka 4. Osnovne uredbe. Kad je riječ o reprezentativnosti uzorka proizvođača Unije, društvo Fliesen-Zentrum smatra da taj uzorak treba sadržavati barem 25% ukupne proizvodnje Unije. Osobito glede članka 9. stavka 4. Osnovne uredbe, koji sadrži tzv. pravilo manjeg davanja, institucije Unije neispravno su utvrdile marže sniženja cijena.

84 Valja istaknuti da se, u skladu s člankom 3. stavkom 2. Osnovne uredbe, šteta utvrđuje na temelju „objektivnog ispitivanja“ obujma dampinškog uvoza i učinka dampinškog uvoza na cijene na tržištu Unije te posljedičnog utjecaja dampinškog uvoza na industriju Unije. Člankom 3. stavkom 3. Osnovne uredbe predviđeno je da, kad je riječ o učinku dampinškog uvoza na cijene, valja ispitati je li njime došlo do znatnog sniženja cijene kineskih proizvoda u usporedbi s cijenom usporedivog proizvoda industrije Unije.

85 Slijedom navedenog, na Sudu je da tijekom ispitivanja valjanosti Uredbe br. 917/2011 provjeri jesu li institucije mogle odlučiti o postojanju takvog sniženja cijena.

86 U tom pogledu, valja istaknuti da, u skladu s člankom 17. stavkom 1. Osnovne uredbe, uzorci stranaka, proizvoda ili transakcija moraju biti statistički reprezentativni na temelju raspoloživih podataka u vrijeme odabira ili obuhvaćati najveći obujam proizvodnje, prodaje ili izvoza na koji se ispitni postupak razumno može odnositi, vodeći računa o raspoloživom vremenu.

87 Važno je istaknuti da ni ta odredba, ni članak 3. Osnovne uredbe, ni načelo jednakog postupanja ne zahtijevaju primjenu iste metode za odabir uzorka kineskih proizvođača i za odabir uzorka proizvođača Unije. Upravo suprotno, iz članka 17. stavka 2. Osnovne uredbe proizlazi da Komisija konačno odabire stranke, vrstu proizvoda ili transakcija uz primjenu odredaba koje se odnose na odabir uzoraka.

88 U konkretnom slučaju, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 23. Uredbe br. 917/2011 i kao što je to istaknula Komisija u svojim pisanim očitovanjima, primjena dviju različitih metoda za utvrđivanje sastava uzorka proizvođača Unije, s jedne strane, i kineskih proizvođača izvoznika, s druge strane, opravdana je činjenicom da ti uzorci imaju različite ciljeve. Naime, kad je riječ o uzorku kineskih proizvođača izvoznika, njegov je cilj uključiti najveći mogući broj uvoza, kako bi se utvrdilo da su prosječne uvozne cijene za svaku vrstu proizvoda što je moguće bliže stvarnom prosjeku i da što je moguće točnije odražavaju cjenovni pritisak na industriju Unije. Kad je riječ o uzorku proizvođača Unije, on služi kako bi se provjerilo imaju li prosječne cijene uvoza utvrđene za svaku vrstu proizvoda slične učinke na sve proizvođače Unije ili postoji određena kategorija proizvođača koja je posebno pogođena.

89 Zatim, kad je riječ osobito o uzorku proizvođača Unije, valja istaknuti da iz uvodne izjave 11. Privremene uredbe proizlazi da taj uzorak predstavlja 24% ukupne proizvodnje proizvođača koji su surađivali i 7% ukupne proizvodnje Unije. Nadalje, iz uvodne izjave 13. te uredbe proizlazi da je, unatoč povlačenju poljskog proizvođača iz uzorka, njegova reprezentativnost ostala visoka s obzirom na ukupne kriterije za sastav tog uzorka.

90 Nadalje, iz uvodne izjave 18. Uredbe br. 917/2011 proizlazi da uzorak, kako bi bio reprezentativan, ne treba nužno odražavati točnu zemljopisnu rasprostranjenost i težinu država članica proizvođača, s obzirom na to da je zemljopisna rasprostranjenost samo jedan od čimbenika koje treba uzeti u obzir kako bi se osigurala reprezentativnost. Slijedom toga, ne može se zaključiti da su institucije Unije bile dužne uključiti poduzeće iz središnje ili istočne Europe kako bi osigurale reprezentativnost spomenutog uzorka.

91 U svakom slučaju, kao što je to naznačeno u uvodnoj izjavi 31. Uredbe br. 917/2011 i kao što je to navela Komisija u svojim pisanim očitovanjima, uzorak Unije predstavlja oko 80% proizvodnje Unije i javno dostupni podaci pokazali su da uključivanje proizvođača iz tih država članica ne bi bitno utjecalo na utvrđenje štete.

92 Naposljetku, kad je riječ o sumnjama suda koji je uputio zahtjev koje se odnose na činjenicu da je mogla biti uvedena manja pristojba da je marža sniženja cijena bila utvrđena na drugoj osnovi, važno je istaknuti da su ta marža i dampinška marža dva različita pojma. Preciznije, na temelju članka 9. stavka 4. Osnovne uredbe, iznos antidampinške pristojbe mora biti niži od dampinške marže, ako je taj niži iznos dovoljan za uklanjanje štete prouzročene industriji Unije. Kao što je to pojašnjeno u

uvodnoj izjavi 198. Uredbe br. 917/2011, dampinška marža trebala bi služiti kao osnova za uspostavu razine davanja u skladu s pravilom manjeg davanja. Iz toga proizlazi da marža sniženja cijena ne utječe na primjenu pravila manjeg davanja iz tog stavka 4.

93 Slijedom toga, valja zaključiti da institucije Unije prilikom primjene uzoraka, vodeći računa o širokoj diskrecijskoj ovlasti kojom raspolažu, nisu povrijedile odredbe članaka 3. i 17. Osnovne uredbe niti načelo jednakog postupanja.

94 Imajući u vidu prethodna razmatranja, na prethodno pitanje valja odgovoriti da njegovim razmatranjem nije utvrđeno postojanje nijednog elementa koji bi mogao utjecati na valjanost Uredbe br. 917/2011.

## Troškovi

95 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

**Razmatranjem prethodnog pitanja nije utvrđeno postojanje nijednog elementa koji bi mogao utjecati na valjanost Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 917/2011 od 12. rujna 2011. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz keramičkih pločica podrijetlom iz Narodne Republike Kine.**

Potpisi